

Palveluosasto / kuluttajapalveluyksikkö

**Lausuntoyhteenveto**  
VN/7644/2023  
20.7.2023**Lausuntoyhteenveto liikenteen palveluista annetun lain muutosehdotuksesta annetuista lausunnoista**

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jolla esitetään muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia. Lakia liikenteen palveluista ehdotetaan muutettavaksi siten, että lakiin lisättäisiin uusi 154 a § (Rautatieasemien esteettömyystietopalvelu), jossa säädettäisiin Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille velvoite kerätä vaaditut tiedot ja hankkia tarvittava tietopalvelu Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy:ltä. Esteettömyystietopalvelun kansallisen toteutuksen myötä tiedot voidaan viedä avoimien rajapintaratkaisujen kautta saataville alan toimijoille ja esimerkiksi reittioppaisiin käyttäjiä varten. Esteettömyystiedot yhdistettäisiin osaksi muuta liikenteen matkatietoa, jota Fintraffic jo nykyisin hallinnoi.

Lisäksi lain 181 §:ää muutettaisiin siten, että pykälässä myönnettäisiin liikenne- ja viestintäministeriölle asetuksenantovaltuus toimivalta-alueista. Perussäännös jäisi lain tasolle, mutta kunnallisten ja seudullisten tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten toimivalta-alueet määriteltäisiin jatkossa asetuksen tasolla. Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset on määritelty laissa liikenteen palveluista, joten viranomaisten toimivalta-alueiden muutokset vaativat nykytilanteessa aina lain muuttamista. Kunnallisesta itsehallinnosta johtuen aloite toimivalta-alueen muutoksiin tulee kunnilta itseltään. Vuonna 2023 liikenne- ja viestintäministeriö on saanut kunnilta kolme ehdotusta toimivalta-alueiden muutoksista. Muutokset tehtäisiin esityksen liitteenä olevaan valtioneuvoston asetukseen.

**Saadut lausunnot**

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot yhteensä 62 taholta ajalla 2.5.2023 – 23.6.2023. Lisäksi esitys oli vapaasti lausuttavana lausuntopalvelu.fi –sivustolla. Lausuntoja annettiin yhteensä 15. Lausunnon antoivat Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Kuuloliitto ry, Suomen Kuntaliitto ry, SAMS – Samarbetsförbundet funktionshinder rf, Vammaisfoorumi ry, Pro rautatie ry, Kuopion kaupunki, sosiaali- ja terveysministeriön Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE, Paikallisliikenneliitto ry, Helsingin seudun liikenne- ja kuntayhtymä (HSL), Invalidiliitto ry, oikeusministeriö, valtionvarainministeriö sekä Väylävirasto.

**Lausuntopalautteesta yleisesti**

Suurimmassa osassa lausunnoista keskityttiin lausumaan ensisijaisesti liikennepalvelulain uudesta 154 a §:stä ja esityksestä rautatieasemien esteettömyyspalvelusta. Lausunnonantajat pitivät esityksen tavoitteita pääasiassa hyvinä. Lausuntojen mukaan uusi esteettömyystietopalvelu lisää esteettömyystiedon määrää, yhdenvertaisuutta ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää julkisia liikennevälineitä. Lausunnonantajat pitivät myös tärkeänä, että esteettömyystietopalvelu toisi esteettömyystietoja yhteen samaan tietokantaan. Lausunnoissa kuitenkin toivottiin toistuvasti selvennystä siihen, mikä taho vastaa esteettömyystietojen keräämisestä esimerkiksi rautatieasemilla. Useat lausunnonantajat toivovat, että esteettömyystiedon keräämisestä vastaisi asemanhaltija tai infrastruktuurin omistaja, jolla nähdään usein olevan parhaat edellytykset myös lisätä ajantasaisia ja oikeellisia tietoja tietokantaan. Myös asemanhaltijan määritelmää toivottiin selvennettävän.

181 §:ssä säädettävä liikenne- ja viestintäministeriölle myönnettävä toimivalta-alueita koskeva asetuksenantovaltuus jäi lausunnoissa vähemmälle huomiolle. Valtaosa siitä lausuneista lausunnonantajista kuitenkin kannatti esitystä, jonka mukaan lakiin lisätään asetuksenantovaltuus,

jonka perusteella tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten kunnallisista ja seudullisista toimivalta-alueista säädettäisiin jatkossa valtioneuvoston asetuksella. Oikeusministeriö piti sääntelyn perustuslainmukaisuuden kannalta välttämättömänä, että laista ilmenee yksiselitteisesti tai muuten täsmällisesti kulloinkin toimivaltainen viranomainen.

## Palaute koskien rautatieasemien esteettömyystietopalvelua

### Vammaisjärjestöt

Asiasta lausunnon antaneet vammaisjärjestöt, **Vammaisfoorumi ry**, **SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf**, **Kuuloliitto ry** ja **Invalidiiliitto ry**, ovat lausunnoissaan kannattaneet luonnosesityksen mukaista esteettömyystietopalvelua. Näiden järjestöjen mukaan ehdotuksen mukainen esteettömyystietopalvelu olisi parannus nykyiseen tilanteeseen.

**Vammaisfoorumi ry** kannattaa esitystä kansallisesta tietokannasta ja korostaa sen merkitystä esteettömyystiedon lisäämisessä. He kannattavat myös tietojen jakamista avoimien rajapintojen kautta ja niiden hyödyntämistä multimodaalisten esteettömien matkaketjujen suunnittelussa.

Vammaisfoorumi ry pitää hyvänä asiana, että ehdotuksen mukaiseen tietopalveluun voitaisiin jatkossa sisällyttää muitakin tietoja kuin vain ERSAD-esteettömyystietoja. Tällainen muu tieto voi olla hyödyllistä myös vammaisten henkilöiden kannalta ja se voi toimia ”välillisenä esteettömyystietona”.

**SAMS** korostaa tarvetta asettaa kerätyt tiedot saataville ruotsiksi, koska vammaisilla henkilöillä on oikeus saada kattavaa tietoa esteettömyydestä omalla äidinkielellään. He painottavat myös, että tiedot äänisilmukoista (Audio Induction Loop) tulisi sisällyttää tietokantaan ja olla helposti saatavilla.

**Kuuloliitto ry** painottaa tarvetta kuvata esteettömyystiedot vähintään kolmen eri käyttäjäryhmän näkökulmasta (näkövammaiset, liikkumisesteiset ja kuulovammaiset henkilöt). Näiden eri ryhmien osalta tulee kuvata käyttäjäpolut. Esteettömyystiedon tulee olla osa muuta matkatietojen kehittämistyötä ja että liikennepalvelujen tarjoajat avaavat omaan palveluunsa liittyviä esteettömyystietoja rajapintojen kautta, jotta muut toimijat, esimerkiksi matkaketjuja myydessään tai reittioppaita laatiessaan, voivat jakaa tätä tietoa. Kuulovammaisten henkilöiden näkökulmasta tärkeää on, että kaikki oleellinen matkatieto on aina saatavilla kirjallisena. Poikkeustilanteista, kuten laiturin- tai aikataulumuutoksista, puhelimeen annettava push-ilmoitus tai tekstiviesti, asemien ja kulkuneuvojen näyttöjen sekä kuulutusten lisäksi, varmistaisi kuulovammaisten tiedonsaantia.

**Invalidiiliitto ry** korostaa tarvetta koota tieto rautatieasemien esteettömyydestä, palveluista ja fyysisestä esteettömyydestä keskitetyksi. Invalidiiliitto kannattaa myös liityntäpisterekisterin ylläpitämistä ja sen tietojen saatavuutta. He korostavat, että esteettömyystiedon avulla voidaan edistää liikkumis- ja toimimisesteisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää joukkoliikennettä. Esteettömien matkaketjujen suunnittelun tulee perustua saatavilla olevaan luotettavaan tietoon. Invalidiiliitto kannattaa, että multimodaalisten matkatietojen liityntäpisterekisteriin kootaan kattavasti tietoa digitaalisesta pysäkki- ja asematiedosta attribuuttitietoineen.

Invalidiiliiton mukaan yhdenvertaisen liikkumisen tukemiseksi on tärkeää, että Euroopan rautatieviraston ERSAD-tietokantaan kootaan keskitetyksi tietoa rautatieasemien esteettömyydestä, laiturialueiden, aseman palveluiden, wc-tilojen ja pysäköintialueiden fyysisestä esteettömyydestä sekä palveluiden saatavuustietoa. Invalidiiliitto pitää tärkeänä, että tiedot ovat yhteentoimivia. Tätä tukee ERSAD-tietokannan kehittämistyö ajantasaisen esteettömyystiedon kokoamiseksi ETA-alueen laajuisena.

Yhteenvetona voidaan todeta, että vammaisjärjestöjen mukaan ajantasainen, helposti saatavilla oleva, kattava ja julkinen esteettömyystieto on keskeistä vammaisten henkilöiden julkisten liikennevälineiden käytön kannalta. Järjestöjen mukaan esitysluonnoksen mukainen esteettömyystietopalvelu lisää saatavilla olevaa esteettömyystietoa, yhdenvertaisuutta ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää julkisia liikennevälineitä. Toivottavaa kuitenkin on, että tiedot asetetaan muiden toimijoiden saataville avointen rajapintojen kautta, joissa kerätyt tiedot ovat julkisesti saatavilla. Tietojen ajantasaisuus on myös tärkeä osa tietojen saavuttavuutta. Tietojen pitäisi myös itsessään olla saatavilla esteettömästi ja digitaalisen tietokannan lisäksi myös muualla. Tietojen tulisi olla saatavilla selkokielisenä ja ruotsin kielellä. Järjestöt painottavat tarvetta sisällyttää tietokantaan tiedot esimerkiksi opasteista, hisseistä, rampeista ja esteettömästä WC:stä, jotta vammaiset henkilöt voivat suunnitella matkansa paremmin ja varmistaa saavutettavuuden eri rautatieasemilla.

### **Sosiaali- ja terveysministeriön Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (VANE)**

ottaa lausunnossaan kantaa esitykseen YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (Sops 27/2017) veloitteiden näkökulmasta. VANE pitää lausunnossaan tärkeänä, että tieto esteettömyydestä raideliikenteessä on kattavaa ja saavutettavasti vammaisten ihmisten saatavilla ja pitää tehtyä uutta pykäläehdotusta kannatettavana. Tärkeä osa saavutettavuutta on myös tiedon ajantasaisuus esteettömyyden toimijoista. Myös **oikeusministeriö** katsoo, että esitystä tulisi tarkastella suhteessa perustuslain 6 §:än ja YK:n vammaisyleissopimukseen.

Sekä **Liikenne- ja viestintävirasto Traficom**in että **Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy**:n mukaan velvoite toimittaa ajantasaista tietoa tietokantaan tulisi määrittellä asemanhaltijoille. Liikenne- ja viestintäviraston mukaan hallituksen esityksestä ei tällä hetkellä selkeästi ilmene toimijoita, jotka ovat Suomessa veloitettu toimittamaan tietokantaan ajantasaisen tiedon. Myös Fintraffic toivoo lakiehdotuksen kannalta selvennystä siihen, mikä taho vastaa esteettömyystietojen keräämisestä ja ylläpitämisestä ja tarkennusta asemanhaltijan määritelmään. Lisäksi sen mukaan rautatieasemien esteettömyyspalvelun tuottamisesta ja kehittämisestä vastaava taho on epäselvä.

Fintrafficin mukaan rautatieasemien esteettömyystietojen kerääminen ja tietopalvelu tulisi osoittaa suoraan Liikenteenohjausyhtiö Fintrafficialle. Liikenne- ja viestintäviraston mukaan kyseinen vaihtoehto oli esillä tehtävien järjestämisvaihtoehtoja tarkasteltaessa, mutta rahoituksen järjestäminen tässä mallissa olisi haasteellista, joten vastuu tehtävistä päädyttiin antamaan Liikenne- ja viestintävirastolle, joka voi hankkia palvelun Fintrafficialta. Fintraffic ei näe estettä valtiontuen myöntämiselle yksityiselle toimijalle, kun kyse on yksinoikeudella hoidettavasta valtakunnallisesta tiedonkeräämiseen liittyvän palvelun tuottamisesta.

**Liikenne- ja viestintävirasto** korostaa tarvetta viitata esityksessä laajempaan arviointiin liikenteen tietöekosysteemin ja liikkumiseen liittyvien tietojen hyödynnettävyydestä kansallisella tasolla sekä Fintrafficin roolista sen toteuttajana. Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa myös, että hallituksen esityksen perusteluissa kuvattaisiin Fintrafficin nykyiset rautatieliikenteen rajapintapalvelut, kuten Digitraffic-palvelu, joka sisältää myös liikennepaikkatietoa.

Liikenne- ja viestintävirasto haluaa kiinnittää huomiota tehtävän rahoitukseen. Hallituksen esityksen mukaan esteettömyystietopalvelu olisi osa liikkumisen tietopalveluiden järjestelmäkokonaisuutta, jota Liikenne- ja viestintävirasto rahoittaa jo nykyisin. Virasto käyttäisi tietopalveluihin osoitettuja määrärahoja hankkiessaan palveluita Liikenteenohjaus Fintraffic Oy:ltä palveluostoina. Hallituksen esityksessä todetaan, että tämä määräraha pysyisi muutoksen myötä edelleen viraston budjetissa eikä tämä vaadi uutta määrärahaa valtion talousarvioon tai julkisen talouden suunnitelmaan. Kuitenkin esityksessä todetaan, että sopimuksen hallintaan, neuvontaan ja valvontaan tarvitaan 0,5 - 1 htv vuosittain.

**Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy** lausuu nimenomaisesti, että se kannattaa lähtökohtaisesti hallituksen esityksessä kuvattua vaihtoehtoista mallia, jossa aseman haltija/infrastruktuurin haltija vastaisi matkustajarautatieasemien esteettömyystietojen keräämisestä ja toimittamisesta kansalliseen esteettömyystietopalveluun sekä tietopalvelussa olevien tietojen ajantasaisuudesta, oikeellisuudesta ja eheydestä.

Fintraffic näkisi tarkoituksenmukaiseksi, että kansallisesti perustettava matkustajarautatieasemien esteettömyystietopalvelun tuottaminen ja kehittäminen osoitettaisiin lailla Fintrafficin tehtäväksi itsenäisellä toimivaltuudella hoidettavana julkisena hallintotehtävänä.

Asemanhaltijoiden/infrastruktuurin haltijoiden vastatessa tietojen keräämisestä ja tietoaaineistojen sisällön ylläpitämisestä ajan tasalla, Fintrafficin tehtäväksi jäisi tarvittavien esteettömyystietojen toimittamisesta ERSAD-tietokantaan.

Fintrafficin mukaan Suomessa olisi hyvä harkita infrastruktuurin ja rakennetun ympäristön esteettömyystietojen tietopalvelun sekä valtakunnallinen liikennetiedon tietopalvelun perustamista.

Fintraffic korostaa, että datahallinta-asetuksen tullessa voimaan on syytä kiinnittää huomiota siihen, onko tietopalvelussa/tiedonvälityksessä kyse lakiin perustuvasta tehtävästä vai välitetäänkö tietoa kaupallisiin perustein, jolloin kyse saattaa olla datahallinta-asetuksen mukaisesta datanvälityksestä.

Fintrafficin mukaan myös Liikenne- ja viestintäviraston kaksoisroolia yhtäältä esteettömyystiedon kerääjänä, ylläpitäjänä ja tiedonantajana sekä liikenteen palveluiden tietopalvelusta vastaajana tulisi tarkastella. Fintraffic toivoo, että sen vastuulla olisi liikenteen ja liikkumisen tietojen hallinta ja vastuu ja valvonta säilyisivät Liikenne- ja viestintävirastolla.

**Väylävirasto, Helsingin seudun liikenne- ja kuntayhtymä (HSL), Suomen Paikallisliikenneliitto ry, Pro Rautatie ry ja Suomen Kuntaliitto ry** lausuvat, että ne kannattavat esitysluonnoksessa ehdotettua mallia, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirasto vastaisi rautatieasemien esteettömyystiedon keräämisestä, ylläpitämisestä ja tiedonvaihdosta sekä toimittaisi tiedot ERSAD-tietokantaan ja voisi hankkia käytännön tietopalvelun Fintraffic Oy:ltä.

**Väylävirasto** muistuttaa, että Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain (935/2018) 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan viraston tehtäviin kuuluu muun ohella huolehtia liikenteen ja sähköisen viestinnän sääntely-, lupa-, hyväksyntä-, rekisteri- ja valvontatehtävistä. Tämä seikka olisi Väyläviraston näkemyksen mukaan selvyuden vuoksi hyvä tuoda esille esityksen perusteluissa, joissa sivulla 5 on jo viitattu saman pykälän 1 momentin 5 kohtaan. **Pro rautatie ry:n** mukaan esitysluonnoksen muotoilu siitä, että esteettömyyden edistämiseen liittyvien tehtävien ei ole katsottu kuuluvan Väyläviraston tehtäväkenttään [s. 10] vaatii täsmentämistä koskemaan esteettömyystietojen keräämistä ja ylläpitoa. **Kuopion kaupungin kaupunkisuunnittelupalvelujen** mukaan matkakeskusten osalta, joilla on sekä linja-autoliikennettä ja rautatieliikennettä, tulee määritellä yksi toimija, jotta vastuut ja velvollisuudet olisivat yksiselitteisiä ja yhden toimijan hallinnassa.

**HSL:n** mukaan oikealla ja kattavalla tiedolla edistetään konkreettisesti esteettömyyden toteutumista rautatieympäristössä. HSL tuo lausunnossaan esille, että vaikkei se omista asemainfraa ja ole täten vastuussa esteettömyystiedon keräämisestä, hyödyntää se laajasti esteettömyystietoja matkustajille tarjottavissa matkatietopalveluissaan. Tietojen ajantasaisuus liittyy kiinteästi HSL:n toimintaan, matkaketjujen esteettömyyteen sekä sujuvuuteen. Siksi on hyvä, että EU-sääntelyssä mainitun tietokannan ylläpito vastuutetaan yksiselitteisesti yhdelle taholle kansallisesti. HSL:n mukaan tietojen ylläpitämisen tulee olla mahdollisimman lähellä asemainfrastruktuurin omistajaa tai hallinnoijaa, jotta taataan dynaamisten eli muuttuvien tietojen oikeellisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa.

**Paikallisliikenneliitto ry** korostaa, että asemaympäristöjen esteettömyyden, palvelutason, viihtyisyyden, turvallisuuden ja matkustajatiedon kehittämiseksi on tehtävä tavoitteellista monitoimijayhteistyötä. Ehdotuksessa tunnistetaan, että tieto on osin epäyhtenäistä ja sen koonti useasta eri lähteestä on haastavaa, koska fyysisen ympäristön omistajuus ja samalla siihen liittyvä tieto on usealla eri toimijalla. Paikallisliikenneliitto kannattaa kuitenkin ajatusta, että infran omistaja vastaa myös siihen liittyvästä tiedosta. Esityksessä tunnistetaan, että osaa nyt vaadittavista tiedoista ei ole digitoitu ja olemassa. On hyvä, että ERSAD-esteettömyystiedot tuotettaisiin ainakin aluksi keskitetysti inventaarilla. Suomen Paikallisliikenneliitto ry kuitenkin muistuttaa, että vilkkaimpien asemien esteettömyystiedon lisäksi nyt tarvittaisiin kokonaisnäkemys tavoitteellisesta, Suomeen sopivasta matkustajia palvelevasta terminaali- ja liityntäpisteverkosta sekä yhteistä innovointia asemapalvelujen mahdollistamiseksi.

**Suomen Kuntaliitto ry** kiinnittää huomiota siihen, että kansallisesti on nimettävä yksikkö, joka vastaa tietojen toimittamisesta em. tietokantaan. Kuntaliitto huomauttaa, että asemanhaltija-käsite on Suomen olosuhteissa hyvin epäselvä. Suomen Kuntaliiton mukaan yksi malli tietojen toimittamiseen voisi jatkossa olla se, että kukin toimija vastaa asemakohtaisesti omiin omistuksiinsa ja vastuisiinsa liittyvän tiedon toimittamisesta. Suomen Kuntaliitto ry toteaa, että Suomeen tarvittaisiin valtakunnalliset linjaukset valtion omistamien asemien omistajuuteen. Valtion tulisi keskittää omistustaan ja selkeyttää, kuka valtiotoimija asemilla toimii ja mitä tavoitteita palvellen. Suomen Kuntaliitto ry esittää, että Senaatin Asema-alueet Oy lisätään sivun 10 viimeisen kappaleen virkkeeseen, jossa luetellaan tunnistettuja tiedon omistajia, jotka omistavat ja/tai hallinnoivat asemien kiinteää infrastruktuuria, asemarakennuksia ja asema-alueita.

**Oikeusministeriön** mukaan esityksessä tulisi arvioida, ovatko tietopalvelun ylläpito sekä siihen liittyvät välittömät tuottamis-, ylläpito- ja kehittämistehtävät kokonaisuudessaan tai osittain perustuslain 124 §:ssä tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä.

Mikäli arvioidaan ko. tehtävien olevan julkisia hallintotehtäviä perustuslain 124 §:n merkityksessä (kuten liikennepalvelulain muuttamisen yhteydessä jo aiemmin on tehty (HE 202/2020 vp, s. 84-89; LiVM 18/2020 vp)), tulee esityksessä asianmukaisesti perustella perustuslakivaliokunnan perustuslain 124 §:ään liittyvä tulkintakäytäntö huomioiden, millä perusteilla julkinen hallintotehtävä olisi tarkoituksenmukaista antaa hoidettavaksi muulle kuin viranomaiselle, ja siten, ettei vaaranneta perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia.

Oikeusministeriö toteaa, että esityksen suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä koskevassa jaksossa tulisi arvioida luonnostellun sääntelyn suhdetta perustuslain 124 §:ään, sikäli kun on kyse siitä, että julkinen hallintotehtävä annettaisiin ehdotettavan lain nojalla muun kuin viranomaisen hoidettavaksi. Mainitussa jaksossa olisi aiheellista kiinnittää huomiota myös perustuslain 2 §:n 3 momenttiin, kun on kyse toimivaltasääntelystä. Ministeriön mukaan vaikuttaa myös siltä, että jaksossa nyt ”Asetuksenantovaltuus” –otsikon alle kirjoitetut jotkin kappaleet, joissa kerrotaan joukkoliikennepalvelujen järjestämisestä, eivät sinänsä liittyisi asetuksenantovaltuuteen.

Oikeusministeriön mukaan henkilötietojen suojan näkökulmasta esitystä voisi selkiyttää se, jos siinä nimenomaisesti todettaisiin, ettei tietopalveluun sisällytetä henkilötietoja. Ministeriö myös huomauttaa, että esityksessä viitataan lyhyesti yhdenvertaisuuteen, mutta sitä, miten esitys edistää yhdenvertaisuutta, ei perustella tarkemmin

## Lausunnot koskien asetuksenantovaltuutusta toimivalta-alueista.

**Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Suomen Kuntaliitto ry, Pro Rautatie ry ja Sosiaali- ja terveysministeriön Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE ja Kuopion kaupunki** kannattavat sitä, että lakiin lisätään asetuksenantovaltuus, jonka perusteella tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten kunnallisista ja seudullisista toimivalta-alueista säädettäisiin jatkossa valtioneuvoston asetuksella. **Oikeusministeriö** pitää sääntelyn perustuslainmukaisuuden kannalta välttämättömänä, että laista ilmenee yksiselitteisesti tai muuten täsmällisesti kulloinenkin toimivaltainen viranomaisen.

**HSL, Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy, Väylävirasto ja Suomen Paikallisliikenneliitto ry** eivät ottaneet lausunnoissaan kantaa asetuksenantovaltuuteen.

**Liikenne- ja viestintävirasto Traficom** lausuu asiassa, että asetuksenantovaltuus helpottaisi muutosten tekemistä kunnallisiin ja seudullisiin toimivalta-alueisiin. Liikenne- ja viestintävirasto huomauttaa, että ehdotetuilla muutoksilla on vaikutuksia viranomaisten rahoitukseen ja myönnettäviin valtionavustuksiin, mutta nämä on otettu huomioon virastossa. **VANE:n** mukaan asetuksella tieto toimivaltaisten viranomaisten toimivalta-alueista voidaan ketterämmin pitää ajan tasalla. Myös **Suomen Kuntaliitto ry:n** mukaan asetuksenantovaltuus sujuvoittaisi ja nopeuttaisi prosesseja, kun toimivalta-alueen muutoksista tai uusista toimivalta-alueista ei tarvitse enää säätää lailla.

**Pro Rautatie ry:n** ehdottaa, että samaan hallituksen esitykseen lisättäisiin myös rautatieliikenteen toimivaltaisista viranomaisista koskeva samankaltainen muutos. Lain 182 §:ssä määritellyt palvelusopimusasetuksessa tarkoitetut rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset ja niiden toimivalta-alueet ovat tähän asti olleet tieliikennettä vakiintuneempia, mutta myös niihin voi olla tarpeen tehdä jatkossa muutoksia. Muutosten tekeminen olisi helpompaa, jos myös rautatieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset ja niiden toimivalta-alueet voitaisiin säätää valtioneuvoston asetuksella.

**Kuopion kaupungin kaupunkisuunnittelupalvelut** lausuu asiassa, että lakitekstiin olisi hyvä muotoilla myös tilanne mahdollisen toimivalta-alueen laajeneminen siten, että kunnat eivät olekaan rajanaapureita, vaan toimivalta-alueeseen liittyy kokonaan erillinen saareke, jolla ei ole suoraa rajaliitosta toimivalta-alueeseen. Kuopion kaupungin kaupunkisuunnittelupalvelut suosittelee hallinnollisten toimien kevennystä toimivalta-alueiden määrittelyssä.

**Oikeusministeriö** lausuu, että luonnostellussa esitysmuodossa toimivaltaisten kunnallisten ja seudullisten viranomaisten määrittely jäisi valtioneuvoston asetuksen varaan ja olisi näin ollen perustuslain 2 §:n 3 momentin vastainen. Oikeusministeriön mukaan ei voida pitää riittävänä, että 181 §:n 1 momentissa yleisesti mainittaisiin, että palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisista viranomaisista ovat toimivaltaiset kunnalliset ja seudulliset viranomaiset.

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallankäytön tulee perustua lakiin ja myös perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti todennut, että toimivaltaisen viranomaisen tulee ilmetä laista yksiselitteisesti tai muuten täsmällisesti tai että ainakin viranomaisten toimivaltasuhteiden lähtökohtien samoin kuin toimivallan siirtämisen edellytysten tulee ilmetä laista riittävän täsmällisesti.